

De Fria

Plautdietschet Lostspell

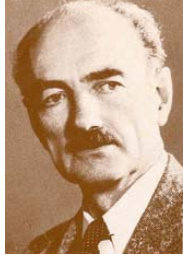

The Suitor

Low German Play

Arnold Dyck

Draft March 29, 2019

Arnold Dyck
De Fria – Plautdietschet Lostspell
The Suitor – Low German Play

An electronic file will be available at www.plautdietsch-copre.ca.

De Fria, Plattdeutsches Lustspiel in einem Aufzug was originally published by Arnold Dyck in Steinbach, MB, 1947.

De Fria, Plattdeutsches Lustspiel in einem Aufzug was included in the Collected Works of Arnold Dyck, Volume 3, edited by Al Reimer, Manitoba Mennonite Historical Society, Manitoba (1988).

De Fria, minus the High German stage directions, was transformed to the 'Zacharias orthography without the n' by D. E. Copre, 2019.

Cover Photo Credit: Mennonite Farmstead in Orhrloff, Mennonite Heritage Archives, Winnipeg, MB. MHA 044-216.0, used with permission.

Acknowledgement:

The permission granted by the Manitoba Mennonite Historical Society (MMHS) to post this web version is gratefully acknowledged. The copyright to the Collected Works of Arnold Dyck is retained by the MMHS.

All rights reserved.
Ottawa, 2019.

Enhault

Väawuat 4

Persoone 5

De Fria 6

Bibliografie 30

Väawuat

Arnold Dyck

Manke rusche-mennonitische Schreftstala es Arnold Dyck daut baste bekaunt. Hee wort 1889 en de Jasykovo Kolonie en Russlaunt jebuare. Dyck woss en een Darp opp, wua siene Elre eene Wirtschoft haude. Hee studieed fa dree Joa Bildakunst en Dietschlaunt un en Moskau. Hee erfeld dan sien Forsteideenst, un en de Kjrachs Joare 1914-8 deend hee em Rooden Kjriez.

Nom Kjrach kaum hee trigj no Jasykovo un wia Zeij to de doodliche Aunjreff von de Marxiste un Baundiete oppe mennonitische Darpa. Hee waundat 1923 met siene Famielje no Kanada ut un siedeld en Steinbach, Manitoba aun.

Hia wort hee de Rutjäwa von de Zeitunk Steinbach Post, un lota von Mennonitische Tietschrefte un Bieekja, aula en Huachdietsch. Entlich wort hee uk Dichta von Korte Jeschichte un Romaune, eenje opp Plautdietsch. Hee schreef uk dree Lostspell, von woont daut beleefte 'De Fria' es.

Nom Tweeden Weltkjrach trock Dyck no Dietschlaunt un storf doa 1970. Siene Oabeit wort enne 1980ja Joare von de *Manitoba Mennonite Historical Society* jeeiet derch daut Rutjäwa von eene Saumlunk von siene jesaumelte Schrefte.

De Fria

Säwen Persoone dücke en 'De Fria' opp, daut veleicht daut Baste von Arnold Dyck siene Teeautastekja es. Sas von de Persoone jehieere to de Funk Famielje. De Elre habe twee Dajchta enne befrieboare Joare, von dänen eene adoptieet wort. See habe uk eenen drettienjoascha Sän un eene achtjoasche Dochta. De säwenda Persoon es een Gaust, de 'Fria', een junga Maun, dee eene Brut sieekjt. De Jeschicht spält sikj en de 1910ja Joare en Siedrusslaunt ut. Wäarent to dise Tiet bestemde ieejenoatichhe Ehe Sitte jebrukt worde, stiere dise zwoa nich de Jeschicht, dee von auljemeenen Interesse es.

De Funks sent eene jlekjliche aunjepauste Famielje, doahää es de Fluss vonne Jeschicht positiew, wan nich lockent un romauntisch. De Elre sent fa de Tiet auljeweentlich, de Voda stoakj un goot utjekome, de Mutta eene Husfru, met intressaunte perseenliche Oate. De Wensche von aule Famielje Metjlieda sent jeweenlich, met eene jewesse Neijunk to Venunft, daut äaren Relijeesen Hinjagrunt doastalt, un met eenem jewessen Velange no Spos und Vejnneeje, daut äare jeweenliche fleeschliche Natua doastalt. Beid Elre wiese eenen stoakjen Welle, bie de groote Jeläajenheit, dee an oppeenst von dän Fria jebrocht es, een positiewen Entschluss fa äare Dajchta to kjrieen.

De Persoon enne Medd, de Fria, es een stoakja junga Maun. De beid friefäiche Määkjes sent traktieede Jeschepfa, de volkomne Folien fa de mauns Hauptrolle sent. En disem Dreeakj entsteit een grootet Spell, un daut Entschluss woat entlich von een Jlekjs Schwunk beenflust, woont bestemt, auf eene Kjast folje woat.

Wäarent daut gaunze Stekj es daut eene Freid, daut Toopkome von de veschiedne Funk Famielje Metjlieda unja eenaunda un met äaren Gaust to seene. Daut volstendiche Enj vom Stekj woat von de meiste Tookjijasch aus reizboa un een goodet Utkome von de Jeschicht jeseene woare.

Persoone

Funk - onjefää 43, woolhabenda Bua, jestukt, Boatloos, droacht auldoagsche Kjleeda, one Rock. Hee es studich, meistens ruich un beharscht, rät langsam, äwalajcht, es nich one Witz un neicht to de Ironie.

Funksche - siene Ehefru, soo 40, eene jeweentliche runtliche Mumkje, droacht een wieden dunklen Kjnäprock, Joop un Mumkjemetz, aune Feet leichte Ladane Kloffe. See es sea läwhauft, leicht oppjeräajt, weifeld mete Henj biem Råde.

Neetje - äare Dochta, soo 19, en een eefachet Huskjeet, jeit met Holt Kloffe. See es hetzich, onbesonne, doaroppgonent, koasch, met eenem schowanaken Blekj em Jesecht.

Auntje - de Flääjdochta vonne Funks, soo 20, uk einfach oba sea ordentlich jekjeet. See es beharscht, trigjhoolent, goanich bossich, Schekjsol aunnäment, Schutz nootlich un von eene rierende werkjende Onbehelplichkjeit.

Hendrikj - de Fria, soo 24, huach jewosse, jicha, oba bloos een groota Schnurboat, es Sindoagsch aunjetrocke met stiewen Kroage un Meiwenje, dee am sea toop pause. Hee es jeweentlich ruich, utjejljkt, rät onparteiisch, es jeduldich. Kjemt bloos goot erut aus hee schient siene Leew to veloare habe, woat dan onsecha un wirkjt waut onbeholpe, oba finjt sikj wada.

Fraunzkje - soo 13, Sän vonne Funks, bloos met Hamd un haulf lange Bekjse, boa foot. Butajeweentlich läwhauft, emma en Bewäajunk, emma lud. Siene korte Riedpitsch es sien stäts Bejleita, met dee hee toom Enjste de aundre erom fuchteld, knault un see uk sonst doatoo benuzt, siene Jefeetele uttodrekje.

Nutje - soo 8, Dochta vonne Funks, ieejentlich eene Poppemuttakje, hia toom faulschen Spell jedwunge un veenjst, wiest see een beeset trotzjet Jesecht. See haft emma äare Poppe em Oarm.

Haundlunksuat - Groote Stow, Buarehus, Sied-Russlaunt.

Tiet - soo 1920, lot Farjoa, een Sindach Nomeddach.

De Fria

Arnold Dyck

1. Opptrett

Funk.

Funk (Licht opp de Owe Benkj. Daut blift eenje Tiet ruich, dan hieet eena rujet, raajelmässichet Schnoakje.)

2. Opptrett

Funk, Fraunzkje.

Fraunzkje: Pape! Mame! Pape! Wua sent Jie aula, wie habe ... Pape, Pape, stot schwind opp, wie habe Jast! Met twee schwoate Hinjste un eene jäle Lien! Schwind Pape! Jast ... twee schwoate Hinjste ... jäle Lien ...

Funk: Rut, Benjel!

3. Opptrett

Funk, Funksche.

Funk: Waut! Jast! Na leefste Tiet, wää schwient dan om dise Schlop Tiet enne Welt rom!

Funksche: Heea, sto opp, doa sent Jast oppem Hoff! Ria die, un kjam die mau een bät, woo sitt et die, un dän Bossem kjneep too! Jo, doa sent Jast! Twee Schwoatasch, blanka Fadawoage, un mau een Mensch. Komm kjikj doch emol Fraunz, wää kaun daut senne! Na fekjs doch!

Funk: Hmm, Donnadach, na jo, uk daut noch!

Funksche: Waut noch! Kjanst du däm, wää es daut?

Funk: Nä-ä, kjane jrod nich, oba ekj weet, waut daut fa eena es.

Funksche: Waut! Na waut es daut dan fa eena? Na, dan räd doch!

Funk: Een Fria es daut.

Funksche: Waut, een Fria! Hargomms nä, waut well dee bie ons?

Funk: Frie.

Funksche: Frie! Na woo jeit daut, woo kjemt daut! Un daut es werkjlich een Fria!

Nä Lied ekj saj! Un dan jrod nu! (wiest no een Baunt) Hia, pul mol op! Na ja, uk daut noch! Na, oba uk soowaut, met eenmol wada een Fria. No soo fäl Joare! Un wan eena weens een bät waut doavon jewist haud, oba soo meteenst. Na waut rieescht du die nich, un waut jniasascht?

Funk: Lot daut mau senne, Auntje, de Fria kjemt nich no die.

Funksche: Nich no mie?

Funk: Nich no die, wan mie rajcht es, best du aul befriet, met mie.

Funksche: Nä hieet ekj saj, daut es je uk soo, ekj sie doch aul lenjst befriet! Woo kaun eenem daut oba uk soo derchenaunda rane. De beid Schwoatasch, de blanka Fadawoage, de jäle Lien. Oba een Fria es doa bute doch, no wäm kjemt dee dan? Dan kjemt dee aum Enj no onse Mejales?

Funk: Daut kaun leicht senne, no mie doch woll nich.

Funksche: Hargomms, un dee stekje beid bat aune Alboages em Tweebaks Dieech. Mejales, Mejales! Auntje, Neetje!

Funk: Hmm, dan es daut nu meteenst soowiet.

4. Optrett

Auntje, Neetje, Funksche.

Auntje, Neetje (schlicht aunjekjleet)

Funksche: Oba Neetje, wajch vom Fensta, dee sitt die doa meteenst noch!

Neetje: Na, Mame, toom Seene es dee doch woll uk häajekome. Un dan, ekj well je mie onsen ieeschten Fria doch uk ieescht een bät beglupe ea wie Kjast moake. Na, na, däm sitt et je gaunz forsk, un een langet Strämel es hee uk. Auntje, komm kjikj mau mol, ekj meen, dan schacht wie ons en! Kjikj mau mol siene Näs! Daut es uk eene Näs, wan dee mol de Schnopp kjricht! Un een Schnurboat, aus een Uradnikj, bloos ekj meen, dee es root!

Funksche: Root? Wies mol!

Neetje: Na Mame, waut sent Jie soo nieschierich, dee sitt Junt noch meteenst!

Funksche: Na, root es daut nich, veleicht een bat fossich. Oba een jleia Kjieedel es et. Un dan kijkt mau mol de Hinjste.

Neetje: Nu kijkt hee häa, Mame, lot de Gardien loos! Oba, rajcht hab Jie, een jleia Kjieedel es et. Es nich soo, Auntje?

Funksche: Nu hauntrieet hee met Pape, un kijkt mau, hee nemt sikj fein de Mets doobie auf, un nu kijkt hee frintlich. Na, daut es je een butajeweenlich schneidja Mensch. Soone Friasch sent nich dicht jeseit. Un dan soone Hinjste!

Neetje: Waut saul daut? No wäm kjemt de Fria? Kjemt dee no Junt, ooda kjemt dee no ons?

Funksche: Na, na. Oba waut steist du hia noch emma! Auntje es aul meist reed, un du, woo sitt et die! Spood die Mejal!

Auntje: Auntje-Mumm, no wäm kjemt de Fria?

Neetje: Jo Mame, no wäm kjemt de ieejentlich, no Auntje, ooda no mie? Auntje, wan du däm welst, dan nemm am, oba een bät haustich, ea ekj mie noch en am vkrach.

Funksche: Neetje, waut sent daut fa Räd! No wäm hee kjemt, woat hee doch woll saje. Oba nu fekjs, Neet, schwind daut kjliensindoagsche Kjleet aun!

5. Opptrett

Funksche, dan Fraunzkje.

Funksche: (kijkt utem Fensta rut)

Fraunzkje: Mejales! Wua sent jie! See Jie de Hinjste, Mame! Daut sent Schrugge, woa ekj Junt saje! Disa to Näwel, met däm Bless, dee es fiejjoasch, Bedowij heet dee. Dän haft Hendrikj selfst oppjefieet. Dee es von äarem Darps Hinjst, un weet Jie, waut de Darps Hinjst jekost haft? 300 Selwarubel, een ajchta Ardäna es daut. Un dee to Leid, dän habe see tojoa jekoft, dee kost 185 Rubbel boa Jelt, 185 Rubbel! Dee es uk fiejjoascha, un dee heet Schalun! UK, Mame, daut sent Hinjste, woa ekj Junt saje! Un bloos Hendrikj kaun met dee foare, dee aundre habe aula schis - wiels, bie de aundre schlone dee aules en grenautskje Bieta!

Funksche: Hendrikj, Hendrikj! Wäa es Hendrikj?

Fraunzkje: Na disa, ons Fria. Dee heet Hendrikj.

Funksche: Un 185 Selwarubbel sajchst du, fa een Pieet?

Fraunzkje: 185. Jleew Jie nich. Hendrikj säd daut selfst.

Funksche: 185 Rubbel! Mejales, nich de kjliensindoagsche Kjleeda, de grootsindoagsche trakjt aun, un de Schoo met de Puzhels!

Fraunzkje: Nu mott ekj wada rut, ekj saul een bät no de Hinjste oppause, wan hee benne es, säd Hendrikj.

Funksche: Wacht noch een bät, Fraunzkje. Waut säd Hendrikj noch?

Fraunzkje: Waut hee noch säd? Hee sajcht nich väl. Bloos wan ekj froag, sajcht hee waut. Hee meend, ekj sie een bät sea nieschierich, un dan fruach hee noch, auf ekj opp Pieed hilt.

Funksche: Wacht noch. Haft Hendrikj eenen rooden Schnurboat?

Fraunzkje: Eenen rooden? Daut kaun woll senne, oba weens nuscht rooda aus June Hoa.

Funksche: Waut! Miene Hoa root! Ekj woa die boolt waut. Miene Hoa sent doch nich root!

Fraunzkje: Nich? Na, dan es Hendrikj sien Schnurboat uk nich root! Mame, well wie däm habe?

Funksche: Woonen, dän Schalun?

Fraunzkje: Nä, ekj meen dän Fria, dän Hendrikj. De Hinjste, dee kome dan aul met, daut sent je Hendrikj siene!

Funksche: De Hinjste sent Hendrikj siene! Mejales, spalt junt uk mau de niee Brosche vää!

6. Opptrett

De Vääje, Neetje, Auntje.

Netje, Auntje: (beid seene sea nat ut)

Fraunzkje: O! Soo straum? Däm kjrie wie, nich Mame? Wie welle däm näme, Mejales, paust opp, wiels soone Schrugge ...

7. Optrett

De Väaje, one Fraunzkje.

Funksche: Oba Neetje, drei die mol om, nä hia Mejal, diene Stremp, doa es je noch emma daut Loch aune Hak! Hast du dan nich de sindoagsche aunjetrocke?

Neetje: O, du meijeen, nu es daut daumelje Loch doch noch to seene! Oba daut bätje, un wie sent je doch kjeene Pieed, daut hee ons no de Feet kjikje woat, hee kaun doch woll nom Jesecht kjikje!

Funksche: Fuaz jeist die de aundre Stremp auntrakje!

Neetje: Nä Lied, wan daut nu aul aule Donnadach soo gone saul met de Omtrakjerie! Saul ekj mie veleicht uk noch de Feet wausche?

8. Optrett

De Väaje one Neetje.

Auntje: Auntje-Mumm, ekj haud mie doch goanich soo utstraume brukt. Dee kjemt je goanich no mie.

Funksche: Un ekj jleew, jrod no die kjemt dee. Du best je mau soo goot een Joa ella aus onse Neetje, oba fa fief Joa veninftja. See es je uk aul biejeemeent, oba krakjt soo wribbelwribsich aus see emma wia. Wan dee wua en eene Wirtschoft dän Welle haft, dee haft doa en eene Wäakj aules dral jedreit. Nä, Neetje mott noch een poa Joa wachte un een bät stamja woare. Fa däa sitt mie daut äwahaupt een bät schwierich met däm Befriee.

Auntje: Auntje-Mumm, mien Pape vetald mie, Jie wiere uk emol een bät wribbelwribsich un uk mau 19 jewast, aus Junt jie befriet haude.

Funksche: Jo, daut es woll soo, ekj jleew, ekj wia krakjt soo, aus Neetje nu es, un ekj sie uk noch en bät soo, oba Fraunz.

Auntje : Waut, Oom-Fraunz?

Funksche : Oom-Fraunz, daut wia je uk eena, dee vestunt met mie omtogone, daut kracht uk eenjemol, oba daut jinkj.

Auntje: Un daut jeit noch emma, un emma bätä. Un uk met Neetje woat daut gone. Wäa weet, veleicht es dee doa bute uk soona aus Oom-Fraunz.

Funksche: Na Auntje, waut es daut met die?

Auntje: Ekj weet nich. Oba wan dee no mie sull welle. Ekj sie je eene Weis, un ekj hab je uk nich waut jeorwe. Un uk kjeen rajchtet Tus.

Funksche: Kjeen Tus? Mejal, waut rätst du!

Auntje: Nä, nä, soo meend ekj daut nich, ekj hab je bie Junt aules, veleicht too väl, mie es foaken soo, mie vewan Jie väl dolla aus Neetje.

Funksche: Na, daut fällt noch jrod, daut wie onse Neet vewande, dee vewant sikj aul selfst sea jenuach. Dee es nuscht to beduare. Un to die sent wie doch soo, nich wiels du eene Weis best, die sent wie einfach goot, wiels daut met die nich aundasch jeit, die es doch aulemaun goot!

Auntje: Ach, ekj weet nich rajcht, waut ekj saje wull, oba mie es soo schnorrich.

Funksche: Hast du fa disem Fria dan Angst?

Auntje (nekjt).

Funksche: Na hiee, du brukst dän ieeschten basten nich näme.

Auntje: Veleicht nich, veleicht oba doch, wan kjeene mea kome.

Funksche: Auntje, waut es daut met die? Du best je soo schnorrich. Kjint, es doa waut aundat doahinja, es doa een aundra? Saj!

Auntje (woat rot)

Funksche: Na Mejal, doa es dan doch nuscht to roare! Wää es daut? Un dee well die nich?

Auntje: Dee weet daut goanich.

Funksche: O-O, soo steit daut met die. Na, Mejal, waut sajchst du dan nuscht! Oba goot, daut ekj daut nu weet. Dan lot mie mau een bät doahinja laje, un daut sull je dan metem Kuckuck togone, wan ekj de Sach nich sull dreie kjenne. Wää es daut, dän du habe welst, un dee die nich well? Dee saul Fekjse-Jauntses Auntje noch kjane liere. Dee haft sikj mol äaren Fraunz aunjedreit, un dee kaun uk vondoagschen Dach noch soowaut! Un disen doa, dän lot mau rane, met aul siene dolla Hinjste un jäle Lien, dän woa ekj die vom Lief schobbe, daut et stift. Un nu mau wada een frinteljet Jesecht, Mejal!

9. Opptrett

De Väaje, Neetje.

Neetje: Soo, ekj hab fuaz beid niee Strempe aunjetrocke, kjikj, Mame! Na-nu, waut es dan dit, omjefot? Jeit daut Omfote aul one Fria loos?

10. Opptrett

De Väaje, Fraunzkje.

Fraunzkje: Mejales! Mame! Nu kome see boot! See habe aul meist aules bekjikt, nu sent see bie de fosje Kobbel! Mame, weet Jie, Hendrikj, daut es uk een Pieetsdokta, dee kaun de Fiebel schniede, dee weet rein aules. Un Auntje, dien Kjieskaulf, daut es een haulwa Simmentola, sajcht hee, un de lankbeenje Stoakj, dee sull wie mau vekjeepe, malkj woat dee doch nich. Un root es sien Schnurboat uk nich, ekj bekjikt mie dän von dichtbie, dee es nuscht rooda aus June, Mame. Mejales, däm näm wie, nich, Mame? Wiels soone Hinjste.

Funksche: Nu kome see, rut, aula rut enne Kjlienestow! Du uk!

Fraunzkje: Na Mame, lot loos, ekj saul je doch no de Hinjste.

11. Opptrett

Funk und Hendrikj rajchtsch enenn.

Funk: Komm hia enenn, Hendrikj! Sat die dol! Jo, de Foss wudd mie schod senne, daut es een truet Pieet un eene goode Feedkobbel. Wan dee noch mol toschekj kaum.

Hendrikj: Ekj jleew, daut es de Worm, Oomkje Funk, un wan Jie welle, kom ekj, wan wie wada Nielicht habe, hää. Daut Wormschniede hab ekj aul mieremol jedone, un et haft jiedat Mol jeholpe.

Funk: Na mol seene. Soo soo, du best dan däm Roosenoatsche Kjinals Rampel sien Sän. Jo, däm Rampel kjand ekj. Jie haude je woll de Fiastäd fuaz bie de School. Nä, wacht mol, daut es nich soo, de ieeschte, daut wia däm lome Tiesse siene, de tweede, daut wia June.

Hendrikj: Jo, de tweede, de metem Dwäaschien.

Funk: Dien Vurrakje storf zimlich junk. Aune Rots wia et woll. Hee wia een groota Pieedjeist un vestunt waut von Pieed. Ekj weet noch, aus wie don eemol

onsen brunen Darps Hinjst kofte, de bruna Kunta, fuaz aum Schetsel, daut es noch en Grootkjint von däm Hinjst, haud wie ons uk dienen Pape jeholt, hee holp ons biem Haundel. Jo, dee vestunt waut von Pieed. Dan wundat mie daut uk nich, wan du soone Hinjste foascht. Woo wia daut, wiere doa bie junt nich noch mea Kjinja?

Hendrikj: Nä, ekj wia mau auleen. Onse Zwillinje storwe beid daut Joa, aus daut met de Haulskrankheit soo schlemm wia.

Funk: Jo, nu felt mie daut aul bie. Oba mie wia soo, aus wan daut een Poakje jewast wia.

Hendrikj: Nä, daut wiere beid Junges, Peeta un Jehaun.

Funk: Un don befried diene Mame sikj met Teewse Jacob von Peetaschfeld. Dee wia oba doch nich Wätmaun, nä, woo wia daut, daut wia woll en oola Jung.

Hendrikj: Jo, dee wia eentletzlich jebläwe.

Funk: Jo, jo, soo wia et uk. Dee wia een bät ... Oba dee buad uk eentletzlich goot. Woo wia daut, haud hee nich aul biem Befriee aundathaulw Fiastäde en Peetaschfeld? Un aus hee don diene Mame fried, koft hee je boolt noch eene. Daut gauf je don woll noch een bät Schärarie metem Weisenaumt.

Hendrikj: Jo, doa wia een bät waut. Miene Mame haft to mie nich doavon jerät, oba Oomkje Frees von Roosenuat, waut mien Väamunt wia, hee halpt mie uk nu noch emma een bät, vetald mie daut mol aules, aus ekj mindich wort. Hee haud daut met Pape en met däm Weisenaumt don oba aules en Ordnunk jebrocht, un doa es dan wieda uk nuscht jewast.

Funk: Diene Oafschoft kaum oba doch en dienen Steefvoda siene Wirtschoft?

Hendrikj: Jo, daut heet, dee jinkj en de niee Fiastäd, dee Pape don koft. Pape must oba noch een nat Deel toosate. Oomkje Frees paust oba emma een bät opp, daut et nich too sea derchenaunda kaum. Un aus ekj don ieescht biejeement wort, säd hee to mie, wan ekj nu aul selfst een bät oppaust, wudd de Fiastäd meteenst mie jehieere.

Funk: Un du paust opp?

Hendrikj: Ekj jleew jo.

Funk: Un de Wirtschoft es nu diene?

Hendrikj: Noch nich gaunz, oba wan daut dit Joa haulfwääjes eene Amt jeft, woa ekj see disen Hoafst woll rechtich woare.

Funk: Soo, soo. Un dan welst du nu woll boolt gaunz opp dien leejnet gone.

Hendrikj: Jo.

Funk: Waut sajcht dien Pape doatoo?

Hendrikj: Däm es daut endoont, ekj saul daut mau doone, meent hee. Ons Jieet, daut es mien Haulfbrooda, dee es je nu uk aul groot.

Funk: Wooväl Jeschwista hast du noch?

Hendrikj: Buta Jieet noch twee Sestre, Otje, un Just.

Funk: Un wiels daut aules soo es, must du vondoag eenfach eemol no mie spaziere kome?

Hendrikj: Jo, daut heet-nä, ekj meen ...

Funk: Du meenst, nich no mie.

Hendrikj: Nä, daut heet jo, no Junt uk, oba ...

Funk: Oba?

Hendrikj ... oba uk no Auntje.

Funk: Soo, uk no Auntje!

Hendrikj: Jo.

Funk: Na, dan mott ekj doch mol seene, auf ekj Auntje häa kjrie.

12. Opptrett

De Väaje, Fraunzkje.

Fraunzkje: Hendrikj! Hendrikj! Komm schwind, de Schalun haft äwrem Sälestrank jeklunjt un well nu wilt woare! Stepan haft angst, un mie lat hee nich bie!
Hendrikj!

13. Opptrett

Funk, dan Funksche, Iota Neetje.

Funk: (kjikjt erut)

Funksche: Heea, no woone es hee jekome?

Funk: No Auntje.

Funksche: Ach hieet, Auntje?

Funk: Jo, Auntje.

Funksche: Auntje well am oba nich. Hieescht, dee well am Nich! Un wan see nich well, well wie uk nich!

Funk: Wie? Ekj well am.

Funksche: Du? Soo schwind! Na, waut doo wie dan! Em Grunt well ekj je am uk,

un Fraunkje uk, wiels soone Hingste, dee eena haft 185 Rubbel jekost, un Fraunkje sajcht ...

Funk: Soo, daut weet jie beid aul wada fuaz aules! Na dan lot die noch mau mea saje: doa es väl mea aus dise beid Hingste, doa es noch eene gaunze Schultfrieer Fiastäd en Peetaschfeld. Jo, un de Jung auleen es twee Fiastäde wieet!

Funksche: Eene gaunze Fiastäd, sajchst du! Un Auntje well am nich, nä es daut een Jauma! Heea Fraunz, kunst du am nich saje, daut hee veleicht Neetje ...

Funk: Ekj säd, Auntje.

Funksche: Na heea, onse Neetje es ...

Funk: ... es noch een nautet Kjikjel.

Neetje: Vurakje, waut säd Jie afens? Ekj een Kjikjel! Nä, nu jriest doch oba aul aules ut: ekj een Kjikjel, un dan noch een nautet! Na, dan woa ekj Junt nu mol waut saje: Oppet Farjoa befriet Jun Kjikjel sikj!

Funksche: Mejal, waut rätst du! Befrieer, du?

Neetje: Jo ekj!

Funk: Met wäm woll, ooda met waut?

Neetje: Jo Pape, met wäm un met waut: met Hiebats Petrusch un siene Daumpmäl! Doa hab Jie et! Un daut niee tiejelne Wonhus, fuaz biem Mälehoff, daut woat fa mie un Petrusch jebut! Ekj sull je daut nich ...

Funksche: Hast du daut jehieet? Hiebats Petrusch un siene Daumpmäl! Tweestockich, un aule Dach de Hoff voll Mol Jast! Un dan sajchst du, daut Kjint es een nautet Kjikjel, un nu hielt see.

Funk: Jo, een Kjikjel. Un du best uk eent.

Funksche: Waut! Waut sätst du, ekj uk eent! Na nu jriest oba uk aul werkjlich aules ut! Oba daut saj ekj die, Fraunz: wan Neetje de Daumpmäl kjricht, un Auntje dienen Fria nich well, dan saul am de Kuckuck hole, met siene Hingste toop! Un doafäa woa ekj sorje, wan ekj uk een Kjikjel sie.

Funk: Wua es Auntje?

14. Opptrett

Funksche, Fraunkje.

Fraunkje: Pape! Pape! Mame, wua es Pape, hee saul ...

Funksche: Fraunkje, komm mol häa!

Fraunzkje: Waut es?

Funksche: Horch mol hää: wan de Fria wada hia benne es, jeist du stell enne Owesied, soo daut die kjeena nich sitt. Doa steit en eene Akj de oole Kjiej, dee, wua ekj de Klucke benne sate deed, dee nemst du un trakjst derch daut eene Ua, waut gaunz es, eenen Strank derch. Du kaust daut Koo Spaunsel näme, un binjst am goot faust, pauss opp, nich een Wiewaknoppe. Dan kjripst du met de Kjiej unja däm Fria sienen Fadawoage, oba soo, daut die kjeena sitt un binjst daut aundre Enj vom Strank doa wua faust, soo daut de Kjiej biem Foare noschlape mott. Oba goot faust binje! Schuw de Kjiej goot enunja, daut see nich fuaz to seene es.

Fraunzkje: To waut es daut, Mame?

Funksche: Froag nich lang, doo daut mau, ekj woa dan uk seene, daut du eene niee Ried Pitsch kjrichst.

Fraunzkje: Jo, Mame! Oba gaunz von Lada, aules jeflochte, de Stäl uk! Mame, de Kjiej, es daut, daut Hendrikj wada kome saul un daut et dan uk Kjast jeft? Wiels, Mame, wie welle Hendrikj näme! Weetst, de Hinjste, dee kjane mie nu aul! Woat de Kjiej halpe?

Funksche: Jo, de Kjiej woat halpe.

Fraunzkje: (juchst auf)

Funksche: ...woat mie halpe! Ajajaj! Nu haud ekj je mien ieejnet Kjint woll noch meist waut väajeloage. Oba meijeen, wan Auntje däm doch nich well. Nu kjemt hee woll.

15. Opptrett

Hendrikj, dan Auntje.

Hendrikj: (Kjemt von rajchtsch enenn, kjikjt von Fensta erut.)

Auntje: (Kjemt enenn, sitt een beskje enjstlich un vewert ut.)

Hendrikj (Hee jeit een Poa Schräd äa entjäajen, blift dan stone.)

Auntje (See es aus jebaunt.)

Hendrikj: (Jeft äa siene Haunt) Goondach! Du best Auntje?

Auntje: Jo.

Hendrikj: Daut es vondoag een butajeweenlich scheena Dach.

Auntje: Jo, daut es een scheena Dach.

Hendrikj: Daut es äwahaupt dit Joa een scheenet Farjoa. Daut Jeträajd es soo

scheen opp. Städwies es de Weit aul soo, daut sikj doabenne eene Krauj vestääkje kaun, un eenjemol es aul too seene, woo de Wint doamet spält.

Auntje: Jo, un em Goade es daut Jekjäakjs soo schmock opp. Un de Oftbeem bleeje dit Joa soo voll.

Hendrikj: Woo es daut bie junt met de Kjikjel, sent de scheen utjekome dit Joa?

Auntje: Jo, butajeweenlich scheen. Wie habe fief Klucke gone. Dee eene leit 14 Kjikjel, aules äare ieejne. Eent es bloos een bät lom, daut wia von Aunfank aun soo. Fraunzkje wull et aul dän Hauls aufdreie, ekj leet daut oba nich. Un nu waust daut krakjt soo goot aus de aundre, bloos daut et nich soo goot metkjemt. Wan de Hofkje daut mau nich noch nemt.

Hendrikj: Du helst woll opp Kjikjel, besorchst du daut Fadavee?

Auntje: Jo, ekj un Fraunzkje. Wie beid sent emma toop bie aul daut junge Vee.

Hendrikj: Uk bie de Kjalwa doch woll?

Auntje: Jo uk bie de Kjalwa, soogoa bie de Falms.

Hendrikj: Uk bie de Falms!

Auntje: Jo, de aundre lache aul äwa mie, daut ekj bie de Falms krup. Aum Aunfank wia je mie uk een bät schis mank de Pieed, oba Fraunzkje leet nich no, ekj must mau met. Un soone Falms sent je uk äwent soo nietlich aus Kjalwa un Lama.

Hendrikj: Daut es oba scheen!

Auntje: Wuarom?

Hendrikj: Na, soo, ekj meen mau. Ekj hool uk sea opp Pieed. Ons Pape schelt emma, daut ekj fa Pieed soo fäl Jelt utjåw un dan noch emma soone wille kjeep. Hee meent, ekj woa jrodentoo noch mol onjlekjlich foare ooda soowaut.

Auntje: Un eenmol wiescht uk meist ...

Hendrikj: Wanea?

Auntje: Na don, en Scheenhorscht, bie Väare oppe Kjast, aus du met däm Briegaum aunjesprenjt kaumst.

Hendrikj: O, daut meenst du, daut es je aul een Schoofkje Joare trigj. Jo, doa wia bie een Hepkjeshoa waut passieet. Oba daut wia ieejentlich nich miene Schult. Ekj wull fa miene Pieed uk miene Lien näme, oba Jils, de Briegaum, wull derchut eene jreene habe, mient wia eene jäle, un ekj must dan nu siene näme. Oba daut wia nich eene Lien fa miene Pieed, weens nich verem Orlik. Un dee reet je dan uk entwei. Dan habe de Lied woll uk en junem Darp doavon jerät, daut du daut weetst?

Auntje: Jo, daut uk, oba ekj sach je daut uk selfst to.

Hendrikj: Du? Wiescht du dan uk doa?

Auntje: Jo, ekj wia uk doa.

Hendrikj: Na, woo hab ekj die dan nich jeseene?

Auntje: O, ekj wia don noch nich sea to seene, ekj wia don noch mau soo, un hilt mie mea bie de Kjliene opp. Du wiescht bie de groote Mejales, un dee leete die nich vël aundatwääjes hankjikke.

Hendrikj: Jo, de meende wundawaut, daut ekj dän Orlik doch wada toom Stone kjrieech un kjeenem waut jeworde wia.

Auntje: Un ekj ...

Hendrikj: Waut du?

Auntje: Ekj jleewd daut uk ...

Hendrikj: Du? Wan ekj daut jewist haud! Wan ekj die don aul jeseene haud! Oba zeowes wia je doch de gaunze Jugent toop enne Schien, uk de Kjlandre spälde don met bie de Spälkjes.

Auntje: Zeowes wia ekj doa aul wajch. Wie fuare met Schemmawoare no Hus. Oom Fraunz must noch no de Tabun, een Joalinkj wia doa waut jeworde.

Hendrikj: Oom Fraunz, woon Oom Fraunz?

Auntje: Na, Oomkje Funk, dis Oomkje Fraunz Funk.

Hendrikj: Es daut dan nich dien Pape?

Auntje: Nä, daut es mien aunjefrieda Oom. Ekj sie je eene Weis, miene Elre sent beid doot, ekj sie hia mau häajenome. Ekj docht, du wist daut.

Hendrikj: Nä, daut wist ekj nich. Woo es daut dan. Pape säd doch ...

Auntje: Dien Pape säd, daut sull Funke äare Dochta senne, äare elste. Un no dee wulst du uk. Soo es et doch? Ekj woa Neetje roope.

Hendrikj: Neetje?

Auntje: (langsom to de Dää)

Hendrikj: Nä, Auntje, wacht, wan Pape daut uk säd, ekj ...

Auntje (scheddat bloos dän Kopp.)

16. Opptrett

Hendrikj, dan Neetje.

Hendrikj (steit ver däm Stool)

Netje: Hia sie ekj, un Neetje heet ekj, Fraunz Funke Neetje. Auntje säd, du wulst met mie råde! Un Pape schoof mie enenn! Waut saul ekj hia? Un waut hast du Auntje jedone?

Hendrikj: (blift stell)

Netje: Well wie ons dan weens dolsate! Du kaust doa!

Hendrikj (jehorcht)

Neetje: Best du friee jekome?

Hendrikj: Veleicht.

Neetje: No wäm, no mie?

Hendrikj: Nä.

Neetje, Hmm! Sie ekj dan nich rikj jenuach, ooda sitt et mie nich schmock jenuach?

Hendrikj: Aun rikj hab ekj noch nich väl jedocht.

Neetje: Nich? Na dan haft dien Pape soo väl mea, ooda diene Mame, ooda waut weet ekj wää. Ei schmock jenuach sitt et mie?

Hendrikj: Schmock jenuach sitt et die.

Neetje: Schmocka aus Auntje?

Hendrikj: Nä, mau haulf soo schmock.

Neetje: Hmm! Na daut saje äwajens uk de aundre aula, un daut es uk soo. Dan welst du mie uk goanich?

Hendrikj: Nä, ekj well die nich, ekj säd aul eenmol.

Neetje: Na leewe Welt, waut sett ekj hia dan! Un waut welst du dan bie ons?

Hendrikj: Frie.

Neetje: O! Hiea emol Jils, ooda woo du sest heetst, du fangst mie aun to jefaule!

Hendrikj: Du mie uk, äwajens heet ekj Hendrikj. Kaun ekj nu aul noda kome?

Neetje: Komm, oba nich too dicht bie!

Hendrikj (sat sikj dol)

Neetje: No wäm welst dan nu friee?

Hendrikj: No Auntje.

Neetje: Na, du hast dee doch vegrult! Waut sätst du to dää, dee hield je meist, doawäajen sie ekj soo doll.

Hendrikj: Daut es scheen.

Neetje: Waut es scheen, daut dee hield, ooda daut ekj doll sie?

Hendrikj: Beides.

Neetje: Na dit es je nat!

Hendrikj: Hiea eemol Jreetje.

Neetje: Neetje heet ekj, un nich to dicht bie, ekj sie schlonsch!

Hendrikj: Daut es scheen, ekj hool opp schlonsche Joalinja. Hiea eemol Neetje.

Neetje: Ekj sie uk bietsch.

Hendrikj: Biet, oba horch nu emol hää. Frie well ekj die nich, oba aus Schwääjasche mucht ekj die schrakjlich jieren habe, aul wäajen daut Schlone un Biete, opp soowaut hool ekj, oba hauptsechlich wäajen Auntje. Ekj mucht Auntje habe, un du motst mie halpe, daut ekj dee kjrie.

Neetje: Auntje welst du habe? Na waut sajchst du ar daut dan nich, waut grulst du ar dan?

Hendrikj: See leet mie nich doatoo kome, see rand wajch.

Neetje: Wan see wajchrand, dan well see die doch woll nich. Wuarom hield see dan?

Hendrikj: Daut es et je jrod, doawäajen freit mie daut, daut see hield, ekj jleew, see wudd mie näme, mie kaum daut uk aul soo vää, aus wie ons vetalde.

Neetje: Wuarom rand see dan wajch?

Hendrikj: Ekj jleew, ekj weet nu aul. Ekj vetald ar, daut mien Pape jewult haud, daut ekj no Funke Auntje foare sull, un see doch nich Funke Auntje es ...

Neetje: ... rand see wajch. Un ekj haud daut uk jedone. Wan du selfst nich weetst, no wäm du jekome best, wan Pape die väasaje mott, dan ...

Hendrikj: Ekj weet, ekj wist fuaz, aus ekj Auntje sach. Oba see leet je mie nich Tiet ar daut to saje, un ekj must mie doch ieescht een bät kloa woare, woo daut aules soo jekome wia. Wiels Pape säd, un dee kjant wiet un breet aule Mensche, hee säd Fraunz Funke Auntje, un daut sull de ieeschte von Funke äare Mejales senne.

Neetje: Un no dee sust du friee, säd Pape.

Hendrikj: Bekjikke, mau bekjikke, friee doo ekj, wäm ekj well!

Neetje: Schwoaga, soo jefelst du mie aul wada. Oba bekjikke wulst du die uk dee, waut dien Pape wull?

Hendrikj: Jo, un wuarom uk nich! Pape haft aul een gaunzet Joa von Fraunz Funke Auntje jerät, un ekj vespruak am schlieslich, daut ekj dee bekjikke wudd, ea ekj sest wua fried. Oba daut es uk aules.

Neetje: Un nu kjemst du hää, no Fraunz Funke, un doa es uk eene Auntje, un du wurscht dee uk friee welle, jo, Prost Moltiet! Nu es daut nich eene Funke Auntje, nu es daut eene Kauspasch Auntje. Waut eene Funke Auntje senne sull, es eene Funke Neetje, wiels de Elste mol Neetje heete sull. See es no Neetje-Mumm veneemt, un Kauspasch äare Elste wort eene Auntje, wiels onse Groossmame Auntje heet, un doamank haft dien Pape sikj vehauspelt. Oba die es et nu doch woll kloa?

Hendrikj: Nä-ä-ä, nuscht kloa.

Neetje: Oba weetst weens noch emma no wäm du kaumst?

Hendrikj: Ekj kaum no Auntje, un welle well ekj Neetje, ekj weet wäm ekj well.

Neetje: Mie! Afens sätst doch ...

Hendrikj: Schockschwerenoot! Auntje - Neetje, Jreetje - Sauntje: ekj well dee, waut hia ieescht benne wia, woo dee heet, es mie endoont, un die well ekj nich.

Neetje: Dan aulsoo doch Auntje.

Hendrikj: Jo, jane, de aundre! Wurscht du mie doobie halpe?

Neetje: Veleicht, veleicht doo ekj daut, wan see die well.

Hendrikj: Daut weet ekj nich, oba ekj mucht bloos noch eenmol met ar råde, daut

ekj ar daut saje kunn.

Neetje: Oba wacht, woo es daut dan met dienen Pape.

Hendrikj: Lot doch mienem Pape mol tofräd!

Neetje: Postoi Schwoaga, soo jeit daut nich. Liede kaun ekj soone Pape un Mame-Junges nich, oba vesproake es vesproake, un du hast vesproake, die ieescht Funke Auntje to bekjikke.

Hendrikj: Na leefsta Tiet! Wan hia oba doch kjeene Funke Auntje es!

Neetje: Komm mol noda. Nich too dicht, mau aus Schwoaga. Dien Pape haft doch rajcht, wie habe eene Auntje.

Hendrikj: Jie habe eene, na waut sajcht dan kjeena waut?

Neetje: Weetst, dee es soo een bät schnorrich, dee, oba du saust dee doch bekjikke, ekj woa daut moake, daut du Pape doch saje kaust.

Hendrikj: Ekj well kjeene mea bekjikke.

Neetje: Schwoaga, ekj well, daut ons Briegaum een reinet Jewesse haft toom Befriee. Sest halv ekj die nich.

Hendrikj: Na scheen, daut kjemt uk aul nich droppaun, eene mea ooda eene weinja. Oba met Neetje, daut woascht du dan uk moake?

Neetje: Auntje, meenst du.

Hendrikj: Jo Auntje, de ieeschte Auntje.

Neetje: Oba woascht du, wan du ieescht werkjlich mien Schwoaga best, mie uk een bät goot senne, aus Schwääjasche meen ekj, un emma miene Sied hoole, wan ekj mie mol met wäm kaubel? Wiels ekj mott emma doll om mie biete, sest klunje see mie unja.

Hendrikj: Na, no leicht Unjaklunje sitt mie daut met die nich. Oba, ekj woa die halpe, un goot sie ekj die nu aul, un wan ekj aun Auntje denkj, gauf ekj die aum leefsten aul fuaz eenen Schwoaga Kuss.

Neetje: Na dan jeff! Oba mau hia.

Hendrikj: De Pieed sent wada onruich. Ekj kom fuaz trigj.

17. Opptrett

Neetje, dan Funksche.

Neetje: Mame, hia sto Jie? Aune Dää? Wua es Nutje?

Funksche: Oba Neetje! Soo schwind jeit junt daut! Jie kusse junt aul?

Neetje: Jie habe jekjikjt, Mame!

18. Opptrett

Funksche, dan Fraunzkje.

Funksche: Nä, es daut eene Neet. Afens eene Daumpmäl, un nu ... Oba met de Mäl, daut es woll noch wää weet. Sea wäaweet. Un disa, soone Hinjste, un eene ieejne Fiastäd! Hol de Kuckuck de Daumpmäl! Hargomms, de Kjiep! Nu bommelt dee daumelje Kjiep doa unjrem Woage!

Fraunzkje: Waut es nu aul wada, Mame?

Funksche: Jung, es de Kjiep noch aum Woage?

Fraunzkje: Na jo, Jie säde je doch!

Funksche: De mott wajch, de mott fuaz wajch! Wan de Fria ieescht wada wajch jeit, dan fekjs enunja unjrem Woage un de Kjiep loosbinje, un enne Owesied met ar. Oba daut die kjeena sitt!

Fraunzkje: Oba Mame, wie welle däm doch.

Funksche: Na, doarom saust du dee jrod loos näme!

Fraunzkje: Mame, waut drei Jie han un hää, eenmol ...

Funksche: Fuaz jeist un best stell!

Fraunzkje: (jeit rut)

Funksche: Un ditmol hab ekj doch nich jeloage, un doabie es mie, aus wan ekj hab.

19. Opptrett

Neetje, aun de Haunt Nutje.

Neetje: Komm!

Nutje: Ekj well nich, mie es angst fa Friasch.

Neetje: Nutje, waut säd ekj die. Ekj moak die een nieet Kjleetje fa diene Popp, wan du aules deist, aus ekj die säd, wan nich, pauss opp, ekj drei die daut Ua dral!

Nutje: (vedreit daut Jesecht)

Neetje: Un hia setst! Ekj woa derch daut Dääre Fensta oppausse.

20. Opptrett

Nutje, dan Hendrikj.

Hendrikj: (sat sikj dol)

Nutje (dreit sikj von am wajch)

Hendrikj: Du hast je eene schmocke Popp! Woo heet dee?

Nutje: Auntje.

Hendrikj: Soo-soo, Auntje. Na dan hab jie je een Schoof Auntjes em Hus. Ei woo heetst du?

Nutje: Auntje.

Hendrikj: Auntje! Hab jie noch mea Auntjes? Hab jie twee groote Auntjes?

Nutje: Kaun ekj nu aul gone?

Hendrikj: Saj mol Auntje, wää säd, daut du hia sette sulst?

Nutje: Daut sull ekj nich saje.

Hendrikj: Wää säd, daut du daut nich saje sulst?

Nutje: Neetje. Nä, daut sull ekj uk nich saje.

Hendrikj: Waut säd Neetje noch?

Nutje: Nuscht. See wudd mie daut Ua dral dreie. Kaun ekj nu aul gone? Ekj well mie nich befreee.

Hendrikj: Horch mol hää, kjliene Auntje, wurscht du nu gone un Neetje roope, daut see ... (helt opp aus de Funke nenn kome)

21. Opptrett

De Väaje, Funksche, dan Funk.

Funksche: Lieds Kjinja! Nutje, waut deist du hia?

Nutje: Ekj well erut!

Funk: Mutta, go du uk mau erut, ekj meen, nu sie ekj mol wada aune Rieej.

Funksche: Scheen, oba denkj doaraun, waut ekj die aules vetald!

22. Opptrett

Hendrikj, Funk.

Funk: Die es daut doch woll endoont, wan du tweschenenn mol wada een bät met mie spazieescht?

Hendrikj: Jo mie es daut endoont, veleicht kom ekj dan ea doahinja, wuaraun ekj sie.

Funk: Veleicht, un ekj kom veleicht doahinja, wuaraun ekj sie. Ute Mejales woa ekj nich kluak. Auntje sajcht nuscht, see es äwahaup nich to finje; un Neetje kwautscht Doms un dreit Doms auf. Saj mol, Hendrikj, kaumst du friee?

Hendrikj: Nä.

Funk: Kaumst du bekjikke?

Hendrikj: Jo.

Funk: Wäm wulst du seene?

Hendrikj: Fraunz Funke Auntje.

Funk: Un woo wiescht du doaropp jekome?

Hendrikj: Derch Vurrakje. Ekj woa mol krakjt soo saje, aus et es. Pape haud sikj daut em Kopp jesat, ekj sull mie Fraunz Funke Auntje friee. Ekj säd am, ekj wudd bloos dee friee, dee mie jeföll. Hee meend oba, ekj sull mau mol no Roosendarp foare un mie Funke äare Wirtschoft bekjikke, dan wudd ekj met eenmol aul selfst friee welle. Un daut bekjikke, daut vespruak ekj am schlieslich, un soo kaum ekj häa.

Funk: Soo, soo. Soo kaumst du häa. Un nu stemt hia waut nich?

Hendrikj: Jo, hia stemt waut nich. Un ekj meen Pape haft hia waut vewakjselt: entwäda haft hee nich jewist, daut Auntje nich June Dochta es, ooda daut June elste Dochta Neetje heet, un nich Auntje. Oba, Oomkje Funk, daut es je nu endoont, ekj hab je de Mejales beid jeseene, un ekj hab je uk June kjliene Auntje jeseene, soogoa dee äare heltane Auntje. Ekj hab aules jeseene, waut Pape kunn jemeent habe, un dan kom ekj aune Rieej un kaun friee, wäm ekj well. Oomkje Funk, kunn ekj noch eemol met june Fläajdochta, Kauspasch Auntje, räde?

Funk: Dee jeföll die, dee wurscht du friee welle? Dee meend dien Pape oba nich, dee wudd am too oam senne. See es eene Weis, äa Voda wia, seit am de

Pieed eenmol soo schlemm toojereet haude, kjrenkjlich un buad nich sea. Ekj meen, dienen Pape wudd daut too weinich senne, waut Auntje em Weisenaumt haft, un die woll uk.

Hendrikj: Oomkje Funk, waut Pape too weinich ooda nich too weinich es, daut es siene Sach, mie jeit daut nuscht aun, ekj sie deejanja, dee friee well, un ekj hab doano noch nich jefroacht, auf Auntje rikj ooda oam es. Ekj woa doa uk nich no froage, Jie weete uk aul, daut ekj doano nich froage bruck, ekj näm Auntje krakjt soo aus see hia ieescht oppem Stool saut, met nuscht wieda.

Funk: Un doch kaun doavon nuscht woare.

Hendrikj: Wuarom nich?

Funk: Ieejentlich sent doa twee Jrind, oba uk eena es aul jenuach. Auntje well die nich.

Hendrikj: Haft see daut selfst jesajcht? Un mie kaum daut soo vää ... Haft see uk jesajcht, wuarom nich?

Funk: Doa es een aundra, däm see well. Aul von ea es daut. Wie wiste daut soolang uk nich, see haft vondoag toom ieeschte Mol to Mame doavon jerät.

Hendrikj: Oomkje Funk, un wan daut uk soo es, kaun ekj nich noch eenmol met ar råde?

Funk: Daut wudd nuscht halpe, Auntje es nich von de Sort, dee han un hää schwääkjt. Un buta däm, Hendrikj, doa es uk noch een aundra Grunt.

Hendrikj: Un waut es daut noch?

Funk: Ekj jleew, du sust fa aule Dinja ieescht mol doone, waut du Pape vesproake hast. Un doarom ...

Hendrikj: Na, ekj hab je June Mejales doch aul aula jeseene, aule Auntjes.

Funk: ... un doarom sat die mau wada opp dien Foatich, un dan foascht dän Schroz Wajch trigj bat aum grooten Wajch, doa bichst rajchtsch un foascht eene knaupe Werscht un dreist dan linkjsch auf. Fuaz wan du oppem ieeschten Boajch best, sitst du dan aul de Wintmäl von Roosendarp. Daut dredde Hus vom Enj, daut sent Fraunz Funke. Rikje Fraunz Funke saje see dee doa, un doa es uk eene Auntje, dee es biejeement, un daut es jrod dee, no woone du utwieescht.

Hendrikj: Dan sie ekj, dan es dit ...

Funk: Nä, dit es nich Roosendarp, dit es Roosengoad. Du best bie Fraunz Funke en Roosengoad. Roosendarp licht linkjsch vom grooten Wajch, dreddahaulf Werscht wieda.

Hendrikj: Ekj Heltabless, un Pape säd je noch, ekj sull oppause - nich rajchtsch, sonda linkjsch dreie. Oomkje Funk, daut haft eenfach soo senne sult, daut ekj Kauspasch Auntje to seene kjrieech. Ekj well nu aul goanich mea no Roosendarp, daut es gaunz onneedjet Han-un-hää-Jejuks. Lot mie bloos met Auntje noch eenmol råde, mau jrod een poa Wieed!

Funk: Hendrikj, auf du deist, waut dien Pape wull, daut es diene Sach, oba doa es de aundra Grunt, un dee es wichtja. Wan Auntje die wull, mie wurscht du goot senne, wan mie fa ar uk lang nich billewää goot es. Un see haft daut uk nich needich dän ieeschten basten to näme, see es goanich soo oam aus de Lied un uk see selfst jleewe. Oba wan see die nich well, wan see eenem aundren well, dan es doa wieda kjeen Råde äwa. De Sach es dan ut.

Hendrikj: Kunn ekj dan weens Neetje noch eenmol seene?

Funk: Wuarom dee? Nä, dee haft vondoag aul krakjt jenuach Jeschichte jemoakt. Aus ekj aul säd, ekj jleew, du foascht nu doch no Roosendarp. Funke Auntje es eene goode Wieetsche, un dee oaft emol een scheenen Plums.

Hendrikj: Un wan ekj doahan foa, kaun ekj dan oppem Trigjwajch hia noch eenmol aankome?

Funk (scheddat dän Kopp)

Hendrikj: Kaun ekj dan oba oppe Wääkj noch eenmol hää kome?

Funk (scheddat dän Kopp)

Hendrikj: Oomkje Funk, wudd Jie dan weens fa mie Auntje noch eenmol froage, bloos froage, auf ekj wada kome kunn, un mie dan saje lote, wan see jo sajcht?

Funk: Jo, daut woa ekj doone, daut woa ekj jieren doone.

Hendrikj: Dankscheen, audee!

23. Opptrett

Auntje, dan Funk.

Auntje: (truarichet Jesecht, fangt aun to schlukse)

Funk: Auntje, waut es die?

Auntje (hielt dolla)

Funk: Auntje, waut es die? De Fria es wajch, däm hab ekj aufjeschapt. Hee jefoll mie, daut mott ekj saje, oba de gaunze Frierie vondoag! Auntje, Mame vetald mie, waut du to ar jesajcht hautst. Un nu well ekj die mol waut saje, un daut es Tiet, daut ekj die daut saj: ekj sie je dien Väämunt un hab no diene Oafschoft to seene un weet aulsoo, woo et doamet steit. Wiels daut met die meteenst doch toom Befrieer gone kaun, motst uk du daut weete. Waut du jeorwe hast, es goot soo väl, daut et to eene haulwe Fiastäd rieekjt, un daut es uk fuaz to habe. Nich väl Mejales habe aul fuaz biem Befrieer soo

väl. Soo es daut met die, Auntje, un vom leeschten Basten näme kaun goanich de Räd senne. Oba Mame säd uk noch mea, see säd, doa wia oppoat eena, dän du habe wulst, un woll aul von lenja. Auntje, saj, wää es daut, ekj wudd die woll een bät halpe kjenne?

Auntje: Dit wia hee je jrod!

Funk: Waut!

Auntje: Dit jrod wia hee!

Funk: Na oba Mejal du dwautsche, waut sajchst du dan nuscht!

Auntje: Na, ekj wia je daut goanich jemeent. Hee kaum doch no Neetje! Un dee habe sikj doch uk aul jekust!

Funk: Waut! Neetje un Hendrikj habe sikj jekust! Na dit es doch meist nich määjlich. Neetje kunn daut uk noch likjne, oba Hendrikj wua es de Mejal? Neetje!

24. Optrett

De Väaje, dan Funksche, Iota Neetje, Fraunzkje, Nutje.

Funk: Wua es Neetje?

Funksche: Neetje? Ekj weet nich, benne es see nich.

Funk: Nutje, sieekj fuaz mol Neetje un saj ar, see saul stauntepee nenkome! Daut Bauljch haft sikj hia aul met däm Fria jekust! Afens kwauscht see doa von Hiebats Peeta un siene Daumpmäl, un dan kjemt doa een aundra, dee ar goanich mol well, un haft am uk aul fuaz batem Kusse! Daut wurscht du von dien leewet Dochtakje uk woll nich jejleeft habe. Oba ekj woa dää mol froage, auf daut soo es met däm Kusse.

Funksche: Un wan daut soo wia! Un daut es soo!

Funk: Es soo! Woo weetst du daut?

Funksche: Daut hab ekj selfst jeseene!

Funk: So-o-o! Derch et Dääre Fensta! Beluat! Ekj weet nich, auf daut sea schmock sitt.

Funksche: Na, ekj kaun doch woll no mien ieejnet Kjint en bät oppause, wan daut met eenem wilt framden Mauns Kjieedel auleen enne Stow es!

Neetje: Waut saul ekj?

Funk: Neetje, waut hast du die hia met aulahaunt framde Friasch erom to kusse! Sitst dän Mensch daut ieeschte Mol em Läwe, un fuaz jeit uk aul daut Kusse

loos! Oba ekj woa die mol waut saje, Neetje, wan dis Fria die uk sull jefolle habe, daut du eenen aundren fuaz vejatst: von de Friarie woat nuscht!

Neetje: Oba Pape, ekj ...

Funk: Ekj säd, woat nuscht!

Neetje: Oba Pape, ekj ...

Funksche: Woat nuscht! Wuaron nich? Wan dee ar jefelt un hee ar habe well, un soone Hinjste un eene gaunze Fiastäd, un een jleia Kjieedel es hee uk, un jekust habe sikj uk aul, un ...

Neetje: Oba Mame, ekj ...

Funksche: Mau ruich, mien Kjint, wan du däm habe welst ...

Funk: Dan kjricht see dän doch lang nich!

Neetje: Oba Pape, ekj well ...

Funk: Du best nu stell, waut du welst, es gaunz endoont. Du welst am von vondoag, un Auntje well am aul von lang, un hee well Auntje un nich die, un dee beid selle sikj habe!

Funksche: Auntje well am? Auntje, du sätst je doch ...

Funk: Auntje well am, un dee kjricht am, un doamet basta! Un du Neetje ...

Neetje: Hargomms Pape! Lot mie doch mol waut saje: ekj well je am goanich!

Funk: Waut! Ei de Kusserie?

Neetje: Daut wia je een Schwoaga Kuss, un mau hia, hee freid sikj soo, daut ekj am halpe wull, daut hee Auntje kjrieech!

Auntje: Neetje es daut soo, säd hee daut! Un dan sajchst du mie nuscht?

Neetje: Na ekj socht die doch aulawääjes aus eene Notel, wua wieescht du de Tiet äwa?

Funk: Na Mejal, ei daut Lostspell met Nutje?

Neetje: Na, sien Pape wull doch, daut hee sikj ieescht Fraunz Funke Auntje bekjikke sull, ea hee sest no wäm fried. Un dan must ekj am doch een bät toschekj halpe, eena saul je de Elre doch jehorche, nich! See Jie, Voda, waut ekj fa een Kjikkel sie, een nautet!

Funksche: Nä hieet, nä Lied ekj saj.

Funk: Un en Kjikkel best doch, du hast je am doch de faulsche Funke Auntje jewäse.

Neetje: De faulsche?

Aule (seene Funk vebleft aun)

Funk: Jo, de faulsche. No de ajchte Funke Auntje foat hee nu: no Fraunz Funke Auntje en Roosendarp. Jun Fria wia nämlich vebiestat, hee wull no Roosendarp, nich no Roosengoad!

Auntje: Dan es hee doch wajch ... no jane! Un dan kjemt hee uk nich wada!

Funk: Hee kjemt wada, Auntje, hee fruach, auf hee kunn, un ekj säd, ekj wudd die froage, un wan du wulst, wudd ekj am saje lote. Saul ekj?

Auntje: Oba jane Auntje, veleicht, wan hee de ieescht jeseene haft?

Neetje: Vurrakje! Roosendarpsche Funke Auntje! Dee es doch puklich! Nich?

Funk (schmunzelt, nekjt metem Kopp)

Auntje (haft daut nekje jeseene, lacht dän Kopf opp Funk siene Brost)

Funksche: Hargomms Kjinja, nä, Hendrikj kjemt nich wada! Doa bommelt doch de Kjiiep! Fraunzkje, Fraunzkje! Fraunzkje, wua es de Schlinjel?

Fraunzkje: Hia sie ekj, Mame!

Funksche: Jung, bloa nich soo, un waut deist du hia! Dit es nuscht fa die!

Funk: Kjiiep, waut es mete Kjiiep?

Funksche: Na, wiels Auntje am doch nich wull, must Fraunzkje am eene Kjiiep aum Woage binje! Fraunzkje, woo es daut mete Kjiiep, es dee nu aun ooda auf?

Fraunzkje: Waut weet ekj, ekj weet selfst nich mea, ekj sie aul gaunz dral von de domme Kjiiep. Ekj wull no de Hinjste kjikje un must dän Dach äwa unjrem Woage sette un de Kjiiep aun un auf binje.

Funk: Soo, dän Dach äwa?

Fraunzkje: Jo, dän Dach äwa. Un daut wia je de daumelje Klucke Kjiiep, un enne Owesied wia et diesta, un enne Kjiiep wiere noch de fule Eia vonne latste Kluck! Doa rikjt eemol miene Henj! Un met soone Henj must ekj däm Fria audee saje.

Neetje (prust lud loos)

Funk: Un met de Kjiiep sautst du dan unjrem Woage un bungst dee aun un auf.

Fraunzkje: Jo, aun un auf. Aus Hendrikj no Auntje fried, must ekj see aunbinje, Mame säd. Aus hee no Neetje fried, must ekj see auf binje, Mame säd. Aus hee no Nutje fried, muak Mame mie Grumause derchem Väätus Fensta. Na dan wada aunbinje, docht ekj un bunk aun. Un aus hee no Junt fried, leet ekj see aul aun, mie deed aul daut Jenekj wee vom kromm kjikje.

Funksche: Harejeen Jung! Dan es dee nu aun! Dan foat de Mensch nu met de fule Klucke Kjiiep hinje däm Woage enne Welt erom, un Auntje well am doch! Fraunzkje, schwind oppem Bless un hinjaraun! Ooda du Neetje, schwind de Staulebekjse aun! Na, dan riet Junt doch, ooda ekj woa selfst ...

Neetje: Lot mau de Bekjse senne, Mame, uk dän Bless, de Kjiiep hab ekj loos jeschnäde, dee licht met däm haulwen Spaunsel em Väägoade. Un wan Jie nich jleewe, hia rikjt miene Henj!

Fraunzkje: Neet, sie mol stell! Doa sent Pieed oppem Hoff. Noch een Fadawoage! Noch een Fria! Mejales, aul wada een Fria!

25. Opptrett

De Vääje, Hendrikj.

Hendrikj: Ekj-ekj-ekj hab vejäte ... (sien Blekj woat no Auntje hanjetrocke)

Auntje: (moakt eenen Schrett no Hendrikj to, helt dan opp)

Neetje: Go mau, kjanst däm nich? Daut es Hendrikj, dien Fria!

Hendritj: Oomkje Funk, kaun ekj nu doch emol met Auntje råde? Nu fuaz?

Funk (schmunzelt, schluat oba met de Auntwuat)

Funksche: Na Oola! Saj waut!

Neetje: Voda! Nu kjeene Kjrente-Wente mea! Fangt de Heideldei nich wada von
vääre aun!

Auntje: Oom Fraunz!

Funk: Na, dan jie aundre mol aula erut!

Funksche: Erut, Kjinja, enne Kjlienestow enenn: uk du Fraunzkje!

Fraunzkje: Owee!

(Aus an aule dän Rigje jedreit habe, gone Hendrikj un Auntje metenaunda un dan
felt de Väähank.)

Schluss.

Bibliografie

E. Peters, Dee Tjoaschehakj – The Cherryhedge, A Play in Three Acts, Derksen Printers (1982) Ltd., Steinbach, MB, 1984.

A. Reimer (Ed.), The Collected Works of Arnold Dyck, Vol. 3, Manitoba Mennonite Historical Society, Winnipeg, MB, 1984.

A. Stoeckl, Dauts Plautdietsch, Daut Groote Huachdietsch-Plautdietsch Rejista, Austria, 2018. <http://www.plautdietsch-copre.ca/books>.

G. Wiens, Arnold Dyck at Seventy, Mennonite Life, pp. 80-84, April 1959.